

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9680/2539

นาย ดนัย ศุภลักษณ์โจทก์ นาย สมชัยหรือสมชาย บัวศรีจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1377

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ไม่มีพยานหลักฐานใดหักล้างการครอบครองของจำเลยว่าจำเลยขอส. ปลุกบ้านเพื่อสนับสนุนคำฟ้องโจทก์จึงไม่มีทางชนะคดีไม่จำต้องวินิจฉัยว่าได้มีการเปลี่ยนลักษณะแห่งการยึดถือและได้มีการฟ้องคดีภายใน 1 ปีหรือไม่

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า นางสาว รวย ศุภลักษณ์ เป็นเจ้าของที่ดินส.ค.1 เลขที่ 98 หมู่ที่ 1 ตำบลโกรกพระ อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ 2 ไร่ 2 งาน เมื่อประมาณ 30 ปีมาแล้วจำเลยได้ขออนุญาตปลูกบ้านเลขที่ 70/1 หมู่ที่ 1 ตำบลโกรกพระ อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ บนที่ดินดังกล่าว ต่อมาวันที่ 17 มีนาคม 2507 นางสาว รวยถึงแก่ความตายโจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนางสาว รวยประสงค์จะจัดการเกี่ยวกับมรดก จึงให้จำเลยรื้อถอนบ้านและให้ขนย้ายทรัพย์สินพร้อมทั้งบริวารออกไป แต่จำเลยเพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยรื้อถอนบ้านเลขที่ 70/1 หมู่ที่ 1 ตำบลโกรกพระ อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ขนย้ายทรัพย์สินและบริวารของจำเลยออกไปจากที่ดินพิพาทห้ามเกี่ยวข้องอีกต่อไปจำเลยให้การว่า เมื่อปี 2505 นางสาว รวย ศุภลักษณ์ ได้ขายสิทธิครอบครองที่ดินแปลงพิพาทให้จำเลยในราคา 6,000 บาทจำเลยชำระราคาครบถ้วนแล้ว นางสาว รวยได้ส่งมอบการครอบครองให้จำเลย นางสาว รวยอ้างว่าทำเอกสารเกี่ยวกับที่ดินดังกล่าวหายและรับจะดำเนินการให้ภายหลัง จนกระทั่งนางสาว รวยถึงแก่ความตายจึงขาดการติดต่อกับจำเลย หลังจากนั้นจำเลยได้เข้ายึดถือครอบครองโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของโดยปลูกบ้านและพืชยืนต้น ไม่มีผู้ใดโต้แย้งหรือคัดค้านที่ดินเป็นของจำเลยไม่ใช่มรดกของนางสาว รวย ตั้งแต่ปี 2526 โจทก์ติดต่อขอซื้อที่ดินคืนจากจำเลยหลายครั้ง แต่จำเลยไม่ยินยอมได้โต้แย้งสิทธิดังกล่าวต่อโจทก์ หากฟังว่าจำเลยแย่งการครอบครองที่ดิน โจทก์ก็ไม่มีสิทธินำคดีมาฟ้องเพราะพ้นกำหนด 1 ปี นับแต่ทราบการโต้แย้งสิทธิของจำเลย ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้น พิพากษายก ฟ้องโจทก์อุทธรณ์ โดยผู้พิพากษาที่ได้นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นรับรองว่ามีเหตุสมควรที่จะอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงได้ศาลอุทธรณ์ ภาค 2 พิพากษายืนโจทก์ฎีกา โดยผู้พิพากษาที่ได้นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นรับรองว่ามีเหตุสมควรที่จะฎีกาในข้อเท็จจริงได้ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ที่โจทก์ฎีกาขอให้จำเลยรื้อถอนบ้านออกไปจากที่ดินพิพาทนั้น โจทก์อ้างว่าจำเลยได้ขออาศัยปลูกบ้านในที่ดินพิพาทซึ่งนางสาว รวย ศุภลักษณ์ เป็นผู้มียสิทธิครอบครองตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1) เลขที่ 98 ตามเอกสารหมาย จ.2 แต่จำเลยได้ปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ว่านางสาว รวย ศุภลักษณ์ ได้ขายที่ดินพิพาทให้จำเลยเมื่อปี 2505 จำเลยได้ครอบครองโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของศาลฎีกาเห็นว่า นางสาว รวยถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2507 แต่โจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของนางสาว รวยตามคำสั่งศาลเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2533 โจทก์ฟ้องคดีนี้วันที่ 10 เมษายน 2535 ข้อเท็จจริงคดีนี้ฟังได้ว่า โจทก์ไม่มีเอกสารใด ๆ มาแสดงให้เห็นว่าจำเลยได้ขออาศัยปลูกบ้านและจำเลยก็ไม่มีเอกสารใด ๆ มาแสดงให้เห็นว่า

ได้ซื้อที่ดินพิพาทจากนางสำรวย แต่การที่จำเลยได้ครอบครองที่ดินพิพาทตลอดมา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1377 บัญญัติว่า ถ้าผู้ครอบครองสละเจตนาครอบครอง หรือไม่ยึดถือทรัพย์สินต่อไปไซ้ การครอบครองย่อมสิ้นสุดลง และมาตรา 1378 บัญญัติว่าการโอน ไปซึ่งการครอบครองนั้นย่อมทำได้โดยส่งมอบทรัพย์สินที่ครอบครอง ดังนั้น เมื่อที่ดินพิพาทพึงได้ว่าจำเลยเป็นผู้ครอบครองมาตั้งแต่ปี 2505 ถึงวันฟ้อง และมาตรา 1369 บัญญัติว่าบุคคลใดยึดถือทรัพย์สินไว้ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลนั้นยึดถือเพื่อตน มาตรา 1370 บัญญัติว่า ผู้ครอบครองนั้น ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าครอบครองโดยสุจริต โดยความสงบและโดยเปิดเผย มาตรา 1367 บัญญัติว่าบุคคลใดยึดถือทรัพย์สินโดยเจตนาจะยึดถือเพื่อตน ท่านว่าบุคคลนั้นได้ซึ่ง สิทธิครอบครองโจทก์จึงมีหน้าที่นำสืบให้ได้ว่าความว่า จำเลยได้ขออาศัยปลูกบ้านในที่ดินพิพาทจึง จะทำให้ฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลยยึดถือที่ดินพิพาทอยู่ในฐานะเป็นผู้แทนนางสำรวย โจทก์ในฐานะ ผู้จัดการมรดกของนางสำรวยจึงให้จำเลยรื้อถอนบ้านได้เมื่อโจทก์กล่าวอ้างข้อเท็จจริงว่าจำเลยได้ ขออาศัยที่ดินพิพาท แต่โจทก์ไม่มีพยานหลักฐานใดหักล้างการครอบครองของจำเลยว่า จำเลยขอ นางสำรวยปลูกบ้านเพื่อสนับสนุนคำฟ้อง โจทก์จึงไม่มีทางชนะคดี ไม่จำต้องวินิจฉัยว่าได้มีการ เปลี่ยนลักษณะแห่งการยึดถือและได้มีการฟ้องคดีภายใน 1 ปี หรือไม่ที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ภาค 2 พิพากษายกฟ้องโจทก์นั้น ศาลฎีกาเห็นด้วยในผลพิพากษายืน

องค์คณะ

ธีระจิต ไชยาคำ · ปรีชา เฉลิมวณิช · สติธย์ สิทธิลักษณ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/9680/2539>